

เว ส สั น ต ร ช า ต ก

ต อ น ที่ ๘

(จี วิ ต ณ์ ก บ ว ช)

คนฉลาดยังไม่ทันถึงสนามรบ ไม่ทันได้รับก็ยอมแพ้
ฉันใด คุณก่อนพราหมณ์ ท่านยังไม่ทันได้ไปขอกัณหาชาติเลย ก็
ยอมแพ้ ฉันนั้น คุณก่อนพราหมณ์ ถ้าท่านไม่หาทาส และทาสี
มาให้ฉัน ฉันจักไม่อยู่ในเรือนของท่าน

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๘ (ชีวิตนักบวช)

๑๔๒

ชีวิตในวันหนึ่งๆ ผ่านไปอย่างรวดเร็ว เปรียบเสมือนหยาดน้ำค้างบนปลายยอดหญ้า เมื่อต้องแสงอาทิตย์ในยามเช้า ย่อมเหือดแห้งหายไปโดยฉับพลัน ชีวิตเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเสื่อมสลายคล้ายฟองน้ำ เมื่อเวลาฝนตกหนัก ฟองน้ำเม็ดเกิดเป็นฟองน้ำขึ้น แล้วแตกสลายไปในชั่วพริบตาเดียว ช่วงเวลาของชีวิตเรานั้นคล้ายอย่างนั้น จึงไม่ควรประมาท พึงเร่งทำความเพียร เพื่อไปให้ถึงจุดหมายปลายทางของชีวิต เช่นเดียวกับผู้รู้หรือพระอรหันต์ทั้งหลายในกาลก่อน

ครั้งหนึ่งนางอมิตตตาปนาได้กล่าวกับชูชกว่า

“คนขลาดยังไม่ทันถึงสนามรบ ไม่ทันได้รับก็ยอมแพ้ฉันใด คุณก่อนพราหมณ์ ท่านยังไม่ทันได้ไปขอภักษหาซาสีเลยก็ยอมแพ้ ฉันนั้น คุณก่อนพราหมณ์ ถ้าท่านไม่หาทาสาและทาສີมาให้ฉัน ฉันจักไม่อยู่ในเรือนของท่าน เมื่อท่านเห็นฉันแต่งกายในงานมหรสพประกอบด้วยนักขัตฤกษ์ รื่นรมย์อยู่กับชายคนอื่น ความทุกข์ก็จักมีแก่ท่าน เมื่อท่านผู้ชราแล้วพิโรคร่ำครวญอยู่ เพราะไม่เห็นฉัน ร่างกายที่โง่งงอ็กั๊กงอ ยิ่งขึ้น ผมที่หงอกก็จักหงอกมากขึ้น เพราะฉะนั้น ท่านจงออกเดินทางไปขอโอรสธิดากับพระเวสสันดรเถิด”

นี่เป็นถ้อยคำของนางอมิตตตาภรรยาสาวของชูชกผู้แก่

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๘ (ชีวิตนักรบวช)

๑๔๓

ชรา นางจะเป็นเหตุที่จะมาเติมมหาทานบารมีของพระเวสสันดร-
โพธิสัตว์ให้แก่อบยั้งๆ ขึ้นไป เมื่อครั้งที่แล้ว หลวงพ่อได้กล่าว
ถึงตอนที่พระเวสสันดรเดินทางถึงภูเขาคันธมาถน์ หรือเขาวงกต
ซึ่งท่านได้รับการช่วยเหลือเป็นอย่างดี ทั้งจากพระราชาผู้ครอง
เมืองต่างๆ และพระอินทร์ โดยพระอินทร์ได้ส่งวิสุกรรมเทพบุตร
มาเนรมิตสถานที่เพื่อใช้บำเพ็ญสมณธรรม

*เมื่อพระเวสสันดรเห็นสถานที่ซึ่งวิสุกรรมเทพบุตร
เนรมิตไว้ ทรงเข้าพระทัยว่า เป็นสถานที่สำหรับพวกบรรพชิต
จึงเสด็จเข้าไปตรวจดู ครั้นทอดพระเนตรเห็นอักษรที่เทวดา
จารึกไว้ทรงรู้ทันทีว่า สถานที่นี้ท้าวสักกะทรงเป็นผู้ประทานให้
จึงเสด็จเข้าไปในบรรณศาลา ทรงเปลื้องพระแสงขรรค์ และ
พระแสงศร ทั้งพระภูษา ทรงนุ่งผ้าเปลือกไม้สีแดง พาดหนัง-
เลื้อบนพระอังสา เปลื้องมณฑลชฎา ทรงถือเพศบรรพชิต ทรง
จับธารพระกร เสด็จออกจากบรรณศาลา พลาถเปล่งอุทานว่า
“โอ สุขจริงหนอ สุขจริงหนอ บัดนี้ เราได้ถึงบรรพชาแล้ว”

พระนางมัทรีเทวีทอดพระเนตรเห็นพระสวามีในเครื่อง-
ทรงของบรรพชิต ทรงหมอบลงที่พระบาทด้วยความเคารพ

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๘ (ชีวิตนักบวช)

๑๔๔

เลื่อมใส จากนั้นพระนางได้เข้าไปในบรรณศาลา นุ่งผ้าเปลือก-
ไม้สีแดง พาดหนังเลือนบนพระอังสา เกล้ามณฑลชฎา ทรงถือ
เพศเป็นดาบสินี และให้พระโอรส พระธิดาเป็นดาบสกุमार
ดาบสินีกุมารี่ด้วย

พระนางมัทรีทูลขอพรจากพระเวสสันดรว่า “ข้าแต่
สมมติเทพ พระองค์ไม่ต้องเสด็จเข้าไปในป่าเพื่อแสวงหาผลไม้
จงเสด็จประทับ ณ บรรณศาลากับพระราชโอรส และพระราช-
ธิดาเถิด หม่อมฉันจะนำผลไม้มาถวายเอง” เมื่อได้รับพรแล้ว
ตั้งแต่นั้นมา พระนางทรงนำผลไม้มาจากป่าบำรุงปฏิบัติพระ-
ราชสวามี พระราชโอรสและพระราชธิดา ฝ่ายพระเวสสันดร-
บรมโพธิสัตว์ ทรงขอพรกับพระนางมัทรีว่า “แนะพระน้องมัทรี
ผู้เจริญ จำเดิมแต่นี้ เราทั้งสองชื่อว่าเป็นบรรพชิตแล้ว ขึ้นชื่อว่า
หญิงเป็นมลทินของพรหมจรรย์ ตั้งแต่นี้ไปเธออย่าได้มาหาเรา
ในเวลาไม่สมควร”

ตั้งแต่นั้น กษัตริย์ทั้ง ๔ พระองค์ต่างอยู่ร่วมกัน บำเพ็ญ
เนกขัมมบารมีอย่างมีความสุข แม้เหล่าสัตว์เดียรัจฉานทุกชนิด
ในที่ ๓ โยชน์โดยรอบ ก็มีเมตตาจิตต่อกัน ไม่มีการเบียดเบียน
เข่นฆ่ากันเหมือนแต่ก่อน ทั้งนี้ก็ด้วยอานุภาพแห่งเมตตาของ
พระเวสสันดร พระนางมัทรีเทวีเสด็จลุกขึ้นแต่เช้า ตั้งน้ำดื่ม น้ำ
ใช้น้ำสรงพระพักตร์ ถวายไม้ชำระพระทนต์ ปิดกวาดอาศรมให้

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๘ (ชีวิตนักบวช)

๑๔๕

พระโอรสพระธิดาทั้งสองพระองค์ จากนั้นก็ทรงถือกระเช้าเสด็จเข้าป่าหาผลไม้จนเต็มกระเช้า และเสด็จกลับจากป่าในเวลาเย็น พระนางทรงทำหน้าที่อุปฐากดูแลพระดาบส พระโอรสและพระธิดาได้อย่างสมบูรณ์ กษัตริย์ทั้ง ๔ ประทับอยู่ที่เขาวงกตอย่างมีความสุข เป็นเวลา ๗ เดือน

หลวงพ่อกำลังพูดถึงบุคคลสำคัญในเรื่องที่พวกเราคงคุ้นหูกันดี ได้แก่พราหมณ์ชูชก เป็นชาวบ้านพราหมณ์ชื่อทุนนวิภูษะ ในกาลิงครรัฐ เทียวภิกขาจารย์ได้ทรัพย์สินมา ๑๐๐ กหาปณะ ก็ฝากไว้กับเพื่อนสนิท จากนั้นได้ออกไปแสวงหาทรัพย์อีก ครั้นไปนานพราหมณ์ผู้เป็นเพื่อนได้ใช้ทรัพย์สินนั้นจนหมด เมื่อชูชกกกลับมาทวงทรัพย์ เพื่อนไม่สามารถจะใช้คืน จึงยกธิดาชื่อนางอมิตตดาปนาให้ชูชก เมื่อได้นางมาเป็นภรรยาแล้ว จึงพากันไปอยู่ที่บ้านในกาลิงครรัฐ และนางได้ปฏิบัติพราหมณ์ด้วยดีเสมอมา

พวกพราหมณ์หนุ่มๆเห็นนางอมิตตดาปฏิบัติต่อสามีแกล้งเป็นอย่างดี ต่างตำหนิภรรยาของตนเองว่า ทำหน้าที่สืบนางอมิตตดาไม่ได้ พวกนางจึงเกิดความอิจฉา และหาทางที่จะล่อเลียนพูดจาเหน็บแนมนางอมิตตตาให้ได้รับความไม่สบายใจ เมื่อนางอมิตตตาไปทำน้ำ ก็ถูกพวกภรรยาของพราหมณ์หนุ่มๆกล่าวค่อนข้างดว่า

“แฉะนางอมิตตดา พ่อแม่ของเธอคงหาชายอื่นให้เป็น

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๘ (ชีวิตนักบวช)

๑๔๖

สามีไม่ได้แน่ จึงยกเธอซึ่งยังเป็นสาวให้กับพราหมณ์แก่ สงสัยเธอคงจะบูชาโยนีไฉนหรือเธอเคยด่าสมณพราหมณ์ผู้มีพรหมจรรย์เป็นเบื้องหน้า มีศีลเป็นพหูสูตในโลกเป็นแน่ จึงได้มาอยู่ในบ้านพราหมณ์แก่ตั้งแต่ยังเป็นสาวอยู่เช่นนี้ การถูกงูกัดหรือถูกแทงด้วยหอกก็ไม่ใช่ทุกขเท่ากับการที่มีสามีแก่อย่างนี้หรือ”

นางอมิตตตาได้รับการบริภาษ และดูหมิ่นเช่นนั้นก็กระดากอาย จึงร้องให้ถือหมอน้ำกลับบ้าน ครั้นชูชกถามก็เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้ฟังว่า “พวกนางพราหมณ์ต่างพากันรุมบริภาษฉัน เพราะท่านแก่ชรา ฉะนั้นตั้งแต่นี้ไปฉันจักไม่ไปตักน้ำที่ทำอีก” ชูชกหลงใหลในตัวนางอมิตตตา จึงได้ปลอมโยน และเอาใจกรรยาสาวว่า “โอ น้องหญิง เธออย่าได้ทำงานเพื่อฉันเลย ฉันจักตักน้ำเอง เธออย่าขัดเคืองไปเลย” แต่นางกลับปฏิเสธว่า “ฉันไม่เกิดในตระกูลที่ใช้สามีให้ตักน้ำถ้าท่านไม่หาทาสหรือทาสีมาให้ฉันฉันก็จะไม่อยู่กับท่านอีกต่อไป”

ชูชกได้ฟังเช่นนั้นก็ตกใจกลัวว่ากรรยาสาวจะไม่อยู่กับตนไม่รู้จะอย่างไร จึงได้แต่ปลอมโยนนางว่า “น้องหญิง พื้นฐานศิลปะหรือสมบัติของฉันก็ไม่มี ฉันจะหาทาสหรือทาสีมาเพื่อเธอได้อย่างไร ฉันจักบำรุงเธอเอง เธออย่าขัดเคืองไปเลย” นางอมิตตตาได้แนะวิธีกับชูชกว่า “ได้ยินมาว่ามีพระราชาพระนามว่า เวสสันดรประทับอยู่ที่เขาวงกต ท่านจงไปทูลขอทาส และทาสี

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๘ (ชีวิตนักบวช)

๑๔๖

กับพระองค์ เมื่อท่านทูลขอแล้ว พระองค์ผู้เป็นขัตติยชาติจักพระราชทานทาสและทาสีแก่ท่านอย่างแน่นอน”

ชูชกบอกว่า “น้องเอ๋ย พี่เป็นคนแก่ ไม่มีเรี่ยวแรง และหนทางก็ไกลเหลือเกิน ไปก็แสนลำบาก” อมิตตตาได้โอกาสจึงยุยงพราหมณ์ว่า “คนขลาดยังไม่ทันถึงสนามรบ ไม่ทันได้รับก็ยอมแพ้เสียแล้ว แม้ท่านก็เช่นกัน ยังไม่ทันได้ไปเลยก็ยอมแพ้เสียแล้ว ถ้าท่านหาทาสและทาสีมาให้ฉันไม่ได้ ฉันจะไม่อยู่กับท่านอีกต่อไปแล้ว” พราหมณ์ชูชกตกใจกลัว เนื่องจากถูกกาม-ราคะบีบคั้น จึงตัดสินใจออกเดินทางไปขอทาสและทาสีจากพระเวสสันดร เพื่อเอาใจบำรุงบำเรอนางอมิตตตาภรรยาสาว โดยไม่เห็นแก่ความยากลำบากแต่อย่างใด

ส่วนชูชกจะเดินทางไปขอทาสและทาสีจากพระเวสสันดรได้สำเร็จหรือไม่ ชูชกจะไปเพิ่มพูนมหาทานบารมีให้กับพระโพธิสัตว์ของเราอย่างไรนั้น ก็ให้มาติดตามกันต่อในครั้งต่อไป อยากฝากพวกเราทุกคนให้หมั่นฝึกฝนอบรมตนเอง อย่าประมาทในการสร้างบารมี อย่าไปหลงไหลในเบญจกามคุณซึ่งเป็นเหยื่อล่อให้ใจของเราตกต่ำ ต้องยกใจเราให้สูงไว้ ให้มีสวรค์นิพพานเป็นเป้าหมาย ด้วยการตั้งใจประพฤติปฏิบัติธรรมให้เต็มที่กันทุกๆ คน

